

Remissvar
Utbildningsdepartementet

Dnr
U2025/01067

Yttrande över Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44)

Sveriges Lärare har inbjudits att svara på rubricerad remiss. Förbundet yttrar sig kring de delar som har konsekvenser för förbundets medlemmar.

Övergripande synpunkter

Sveriges Lärare har getts möjlighet att yttra sig över betänkandet Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44). Vi välkomnar utredningens ambition att skapa ett mer träffsäkert, rätts-säkert och likvärdigt stöd till elever i behov, med fokus på tidiga insatser och professionella bedömningar. Det är särskilt positivt att lärarens och elevhälsans roller tydliggörs och att stödundervisning föreslås som en ny reglerad stödform.

Samtidigt vill vi betona att flera av förslagen förutsätter att skolor ges bättre förutsättningar för samverkan, dokumentation, undervisningsdifferentiering och bemanning. En välfungerande stödstruktur kräver tydlig ansvarsfördelning, tillgång till elevhälsans kompetenser, minskad administration och tillräcklig lärartäthet.

För att elevhälsans och undervisningens stödinsatser ska bli effektiva krävs en tydligare nationell regelstyrning av skolans ramfaktorer. Sveriges Lärare anser därför att även elevhälsans insatser bör omfattas av regleringar kring maximala gruppstorlekar och lärartäthet, då dessa är avgörande för att möjliggöra tidiga och kvalitativa stödinsatser.

I detta yttrande tillstyrker Sveriges Lärare i huvudsak de föreslagna förändringarna, men pekar också på risker och villkor som behöver hanteras för att intentionerna i reformen ska kunna förverkligas i praktiken. Våra synpunkter redovisas nedan under respektive delförslag.

Sveriges Lärare har i yttrandet kring förstärkningsundervisning (Förstärkningsundervisning i skolan - en försöksverksamhet för fler behöriga elever, SOU 2024:94, Dnr U2025/00079) uttryckt starkt stöd för införandet av en försöksverksamhet med syfte att främja en mer likvärdig undervisning genom tidiga och flexibla stödinsatser i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Dessa ämnen är centrala och lägger grunden för elevernas kunskapsutveckling. I nämnd utredning görs ett antal bedömningar av ur hur en fullskalig reform med förstärkningsundervisning skulle kunna genomföras. Sveriges Lärare anser att det finns vissa principiellt viktiga skillnader mellan förslagen kring förstärkningsundervisning visavi elevhälsoutredningens förslag. Den viktigaste skillnaden ligger i hur faktisk reglering, förslag till genomförande och finansiering samspelar. I bedömningen om förstärkningsundervisning beskrivs en reglering som tillförser att faktisk timplanetid tillförs varje skolenhet, nedbrutet per ämne och vecka, för att möjliggöra genomförandet av förstärkningsundervisning i de aktuella ämnena. I elevhälsoutredningens förslag saknas en motsvarande reglering. I stället anges att stödundervisning ska ordnas i samtliga ämnen (men med begränsning av antal ämnen och perioder på individnivå) och att det ankommer på rektor att tillförse att så sker. Sveriges Lärare befarar att detta är orealistiskt

och håller det inte för osannolikt att en sådan reglering därför skulle kunna gå samma öde till mötes som läsa-skriva-räkna-garantin; det är något som ska genomföras av alla skolor för alla elever med sådana behov, utan skarpa regleringar eller riktade resurser för dess genomförande. Det riskerar att bli en halvmesyr som är beroende av eldsjälar. Sveriges Lärare anser att regeringen måste beakta dessa perspektiv i den vidare beredningen av de båda betänkandena.

Förbundet har betonat vikten av en tydligare nationell regelstyrning av undervisningens ramfaktorer, såsom gruppstorlekar och lärartäthet samt reglerad undervisningstid och planeringstid för att säkerställa kvalitet och en hållbar arbetsmiljö för lärare. Dessa perspektiv återkommer även i förbundets yttrande kring elevhälsa. Precis som förstärkningsundervisningen måste elevhälsans insatser präglas av lågröskeltillgänglighet, flexibilitet och tydliga ramfaktorer för att stödja tidiga och effektiva insatser. Det är avgörande att det finns tydliga nationella regleringar och finansiering för att skapa nödvändiga organisatoriska förutsättningar, inklusive minimerad administrativ belastning och möjlighet till flexibla stödformer, så att både undervisning och elevhälsa kan bedrivas med hög kvalitet och likvärdighet.

Sveriges Lärare understryker därför vikten av att reformerna gällande elevhälsa samordnas med de principer och slutsatser som dragits i yttrandet om förstärkningsundervisning. På detta sätt säkerställs en konsekvent och sammanhållen politik för stödinsatser inom skolan.

Sveriges Lärare tillstyrker

- att begreppet extra anpassningar avskaffas, men understryker att lärare fortsatt måste ha möjlighet att ge stöd inom ramen för undervisningen utan ökad administrativ börda.
- att garantin för tidiga stödinsatser och de nationella proven i årskurs 3 avskaffas, förutsatt att bättre verktyg för tidig identifiering utvecklas i samverkan med professionen.
- förslaget att stödundervisning regleras som insats och att det ska avse elevens möjligheter "att följa undervisningen", men vi lyfter samtidigt behovet av tydlig ansvarsfördelning, samverkan med elevhälsan och att administrationen hålls nere.
- att den ansvariga läraren gör bedömningen av om en elev ska ges stödundervisning.
- förslagen gällande utredning av särskilt stöd, men avråder från att använda termen "anmälan".
- förslaget att ta bort kravet på särskilda skäl för undervisning i särskild grupp, men anser att det måste kombineras med starka mot ökad särskiljning. Förbundet ser i detta sammanhang positivt på förslagen gällande förstärkningsundervisning som föreslås ges i avgränsade perioder. Regeringen bör överväga om denna princip bör gälla även i dessa fall.
- att anpassad studiegång endast ska ges i sista hand och att beslutet ska följas upp nationellt.

Sveriges Lärare anser

- att de ekonomiska konsekvenserna riskerar att vara underskattade. Detta hänförs bland annat till den både lösare men också mer omfattande regleringen av stödundervisning som föreslås (visavi förstärkningsundervisning).
- att för att reformen ska få önskad effekt krävs statligt ansvar för finansiering, långsiktiga satsningar på lärarförsörjning och uppföljning av resursfördelningens effekter på likvärdighet och arbetsmiljö.
- att utökat bruk av standardiserade tester inte får *ersätta* lärarens pedagogiska helhetsbedömning, utan endast utgöra ytterligare *underlag* för denna bedömning.

- att en reglering av lärares undervisningstid och planeringstid är ett nödvändigt villkor för flera av de förslag som lämnas av utredningen.
- att regeringen bör låta utreda frågan om gruppstorlekar i skolan.

Sveriges Lärares synpunkter och medskick

6.1 Bestämmelserna om extra anpassningar ska avskaffas i samtliga skolformer

Sveriges Lärare tillstyrker förslaget att begreppet extra anpassningar tas bort ur skollagen, men vill samtidigt lyfta viktiga förutsättningar och risker som måste hanteras för att förändringen ska få avsedd effekt.

Extra anpassningar har varit ett sätt att ge stöd snabbt och utan formell utredning. I praktiken har dock begreppet ofta blivit föremål för missförstånd och en oproportionerlig administrativ belastning. Lärarna har förväntats dokumentera även kortvariga och självklara insatser, vilket minskat tiden för undervisning och i vissa fall försenat mer omfattande stöd. En förenkling av stödsystemet är därför välkommen, förutsatt att lärarens möjligheter att ge individanpassat stöd inom ramen för undervisningen faktiskt stärks. Dessa möjligheter påverkas i stor utsträckning av storleken på undervisningsgruppen, varför Sveriges Lärare anser att regeringen bör låta utreda frågan om gruppstorlekar i skolan.

Idag finns stora problem med att stödundervisning ges för sent och i för liten omfattning. Att slopa regleringen av extra anpassningar och samtidigt införa de föreslagna regleringarna om stödundervisning är ingen garant för att detta problem löses. Sveriges Lärare anser det finns en risk med att elevhälsoutredningens förslag saknar en mer robust reglering av tillförande av tid och resurser för stödundervisningen på det sätt som återfinns i betänkandet Förstärkningsundervisning i skolan - en försöksverksamhet för fler behöriga elever (SOU 2024:94, Dnr U2025/00079). Regeringen måste i sin fortsatta beredning av dessa två betänkanden finna en lämplig avvägning på detta område. I denna avvägning ligger också att möjliggöra att modellen för stödundervisning utvecklas så att den kan användas lågtröskligt och flexibelt, i nära samarbete mellan lärare, specialpedagoger och elevhälsans professioner. En avveckling av extra anpassningar som formellt begrepp måste därför kombineras med tydliga skrivningar om lärarens ansvar och befogenheter, rätt till stödjande samverkan, förenklade rutiner för behovsbedömning och uppföljning samt en administrativ hantering som inte hindrar det dagliga arbetet. Endast då kan vi uppnå intentionen om ett mer träffsäkert och mindre byråkratiskt stödsystem – där stödet ges tidigt, i rätt form och av rätt kompetens.

6.2 Garantin för tidiga stödinsatser och nationella prov i årskurs 3 ska avskaffas

Sveriges Lärare tillstyrker förslaget att garantin för tidiga stödinsatser samt de nationella proven i årskurs 3 avskaffas, under förutsättning att andra system för tidig identifiering och uppföljning utvecklas med tillräcklig kvalitet och förankring i skolans professioner.

Vi delar uppfattningen att garantin för tidiga stödinsatser i sin nuvarande form inte har fått önskad effekt. I stället för att säkra snabb hjälp till elever i behov har garantin i praktiken bidragit till ökad administration och fokus på formell kartläggning snarare än på att sätta in insatser. Många lärare upplever att tiden för dokumentation och tester har trängt undan tid för undervisning och pedagogiskt arbete.

Avskaffandet av de nationella proven i årskurs 3 kan frigöra ytterligare tid för undervisning, särskilt om ersättande bedömningsstöd och standardiserade tester utformas med fokus på att vara stöd för lärarens arbete, inte kontrollinstrument. Det är avgörande att de verktyg som används för att identifiera elever i behov av stöd bygger på aktuell forskning, är lättanvända och möjliggör professionella bedömningar snarare än mekanisk testning, vilket Sveriges Lärare redan framfört till regeringen gällande de nuvarande bedömningsstöden (Skrivelse till regeringen angående testerna inom garantin för tidiga stödinsatser, januari 2024, dnr 2024/005).

Sveriges Lärare anser att screening och tidiga bedömningar bör vara en naturlig del av undervisningen, men att de ska utgå från lärarens pedagogiska ansvar och kunna anpassas till klassens och elevens förutsättningar. Därför bör Skolverket ges i uppdrag att ta fram sådana stödmaterial i nära samverkan med professionen, och att detta sker inom ramen för försöksverksamhet innan nationellt införande.

Vår principiella hållning är att tidiga stödinsatser är avgörande, men att garantin i sin nuvarande form inte levererat detta. Med rätt förutsättningar och professionellt utformat verktyg finns bättre vägar att säkerställa att elever får hjälp i tid, utan att administration och kontrollkrav tar över det pedagogiska uppdraget.

6.3 Alla barn och elever ska kunna följa undervisningen

Sveriges Lärare tillstyrker förslaget att förstärka elevens rätt till ledning och stimulans i undervisningen, men understryker behovet av tydlighet i ansvarsfördelningen och tillräckliga förutsättningar för att intentionerna ska kunna förverkligas i praktiken.

Vi välkomnar ambitionen att alla elever ska kunna följa undervisningen utifrån sina egna förutsättningar, och att begreppet ledning och stimulans ges en tydligare funktion i skollagen. Det är i grunden ett rättighetsstärkande förslag – men det kräver också att skolans professioner har reella möjligheter att omsätta det i sitt arbete. Förutsättningarna för ledning och stimulans av individer är tätt förbundet med elevbehov och gruppstorlekar, varför Sveriges Lärare anser att regeringen bör låta utreda frågan om gruppstorlekar i skolan.

För att det inte ska stanna vid en god formulering i lagen krävs tydliga skrivningar om att lärare har både ansvar och befogenheter att anpassa sin undervisning utifrån elevgruppen, samt rätt till stöd från elevhälsan och skolledning. Det måste framgå att det är ett gemensamt uppdrag – där undervisning, elevhälsoarbete och skolans organisering samverkar för att skapa tillgängliga lärmiljöer.

Sveriges Lärare ser med oro på att det i praktiken ofta saknas resurser för att genomföra den differentierade och inkluderande undervisning som lagförslaget bygger på. Enskilda lärare riskerar att stå ensamma med uppgiften att hantera ett brett spektrum av behov, utan tillräckligt stöd från kollegor eller elevhälsans professioner.

Vi anser därför att förslaget bör kompletteras med tydliga krav på att rektor organiserar arbetet så att lärare ges möjlighet till gemensam planering, samverkan och kontinuerlig kompetensutveckling. Det måste också finnas strukturer för att säkerställa att elever som inte får tillräckligt stöd genom ledning och stimulans snabbt kan erbjudas ytterligare insatser – utan att fastna i byråkratiska processer.

För att paragrafen i 3 kap. 2 § skollagen ska bli verksam i praktiken behöver det också tydliggöras att undervisningens utformning är avgörande för om elever lyckas följa den. Därför krävs en balans mellan rättigheter på individnivå och ansvar på skol- och huvudmannanivå för att skapa

likvärdiga förutsättningar i hela landet. En förutsättning för detta är också att lärare ges tid att planera undervisningen, varför förslagen om reglering av tid för lärares undervisningsuppdrag måste genomföras (SOU 2025:26).

6.4 Standardiserade tester införs för att uppmärksamma elever med stödbehov

Sveriges Lärare tillstyrker att standardiserade tester införs för att identifiera elever med behov av stöd i läs-, skriv- och matematikutveckling, förutsatt att testerna utformas i nära samverkan med professionen och används som ett verktyg för pedagogiskt arbete, inte som kontrollinstrument.

Förbundet ser positivt på att tester införs i årskurser där de kan bidra till tidig upptäckt av svårigheter, särskilt om de utgör ett stöd för lärarens professionella bedömning och kan anpassas till elevers olika behov och kontext. Det är dock avgörande att testerna inte används mekaniskt eller leder till ökad stress för elever och lärare. Förbundet har tidigare framfört vikten av att testerna går snabbt att genomföra, att de har god precision avseende att identifiera elevbehov samt att de inte är för grovmaskiga (Skrivelse till regeringen angående testerna inom garantin för tidiga stödinsatser, januari 2024, dnr 2024/005).

Sveriges Lärare betonar att regeringens uppdrag till Skolverket måste inkludera krav på vetenskaplig grund, användarvänlighet och möjlighet till lokala anpassningar. Skolverket bör också ges i uppdrag att utvärdera användningen av testerna ur ett likvärdighets- och arbetsmiljöperspektiv.

Slutligen vill förbundet understryka att tester inte får ersätta lärarens pedagogiska helhetsbedömning. Testerna ger i stället underlag för denna helhetsbedömning. För att nå framgång i tidiga stödinsatser krävs en tilltro till professionens kompetens, inte en ökad tilltro till mätning i sig.

6.5 Stödundervisning ger ett snabbt och flexibelt stöd

Sveriges Lärare tillstyrker förslaget att stödundervisning införs som en tydligt reglerad insats i skollagen, men understryker att det krävs genomtänkt ansvarsfördelning, minimerad administration och professionell samverkan för att det ska fungera i praktiken.

Förbundet välkomnar att stödundervisning görs till en tillgänglig och tidig stödform, utan krav på formell utredning. Det kan bidra till att elever får hjälp i ett tidigt skede, innan svårigheterna växer. Men för att denna intention ska förverkligas krävs att stödet organiseras så att det inte innebär nya hinder. Det måste vara tydligt att stödundervisning är en professionell insats som planeras, följs upp och vid behov sker i samverkan med speciallärare, specialpedagoger och elevhälsan. Beslut om stödundervisning bör inte ensidigt vila på enskilda lärare, utan ses som en del av skolans samlade stödorganisation under rektors ansvar. Lärare måste ges möjlighet att agera, men inte stå ensamma med hela ansvaret.

Vi ser med viss oro på tidsramarna som anges i utredningen – att stödundervisning bör pågå högst två månader och omfatta högst tre ämnen åt gången. För vissa elever kan ett sådant upplägg vara relevant, men för andra krävs mer långsiktig uppföljning och kontinuitet. Sveriges Lärare menar därför att reglerna måste tillämpas med hänsyn till elevens behov och att undervisningens kvalitet måste prioriteras framför formella begränsningar.

Det är också viktigt att stödundervisningen inte organiseras så att elever rycks bort från gemenskapen i onödan. För vissa elever kan kortare undervisning i liten grupp vara en god lösning, men för andra är det viktigare att stödet ges i eller nära klassrummet. Skolan måste ha frihet att avgöra detta i det enskilda fallet.

Förbundet vill särskilt lyfta att stödundervisningen inte får bli en återgång till det tidigare problemet där formella insatser kräver omfattande dokumentation. Det måste vara tydligt att stödundervisning är en praktisk insats, inte en administrativ process. Skolor måste ges stöd i att utforma arbetssätt där uppföljning sker professionellt men effektivt.

Slutligen vill förbundet påpeka att genomförandet förutsätter att tillräckliga resurser tillförs. Om inte fler lärare, lokaler eller elevhälsoprofessioner tillkommer riskerar förslaget att belasta ett redan ansträngt system, eller att löften om snabb hjälp till elever inte infrias.

6.6 Utredning av en elevs behov av särskilt stöd och hur särskilt stöd ska ges

Sveriges Lärare tillstyrker förslaget att modernisera reglerna om särskilt stöd, men anser att flera delar behöver förtydligas för att undvika ökad administration eller otydlig ansvarsfördelning. Det är rimligt att ansvarig lärare eller mentor rapporterar behov av utredning till rektor, men vi avråder från att använda begreppet ”anmälan” då det ger en juridisk tyngd som riskerar att skapa en formaliserad process och öka dokumentationsbördan. Det är viktigare att skapa strukturer för ett snabbt, professionellt samarbete än att föra in nya byråkratiska steg. Vi föreslår i stället att det i lagen anges att läraren genast informerar rektor, enligt lokalt fastställda rutiner. Regeringen bör i den fortsatta beredningen beakta erfarenheterna från införandet av till exempel betyg i årskurs 6. Enligt Skolverkets utvärderingar framkom att införandet av betygen på vissa håll förbättrade möjligheterna för lärare att hävda att elever behövde stöd, då betygen gav en mer formell grund för denna bedömning. Införande av screening och regelbundna tester som utredningen föreslår kan möjligen skapa denna grund utan att termen ”anmälan” används i lagstiftningen.

Sveriges Lärare delar synen att särskilt stöd måste bygga på professionella bedömningar. Samråd med speciallärare eller specialpedagog bör vara en självklar del av processen, inte bara formellt utan också praktiskt. Speciallärare och specialpedagoger måste ges tid och mandat att bidra med analys, vägledning och insatser. I dag saknas ofta förutsättningar för detta, vilket gör att beslut om stöd ibland fattas utan tillräcklig pedagogisk grund.

Vi är tveksamma till att helt ta bort skrivningen om att särskilt stöd ska ges inom den undervisningsgrupp eleven tillhör. Visserligen måste stödet kunna utformas flexibelt utifrån behov – men skrivningen har också haft en funktion som skydd mot överdriven särskiljning. Vi anser att lagtexten bör kompletteras med en formulering som slår fast att stöd i klassrummet ska vara förstahandsalternativet, när det är pedagogiskt möjligt och i elevens intresse.

Särskilt stöd är ofta avgörande för att elever med långvariga svårigheter ska lyckas i skolan. Men om processen blir tungrodd riskerar stödet att komma för sent. Därför behövs enklare rutiner för initial behovsbedömning, samtidigt som kvaliteten i de pedagogiska utredningarna säkerställs genom att specialpedagogisk kompetens används systematiskt.

Sveriges Lärare betonar att reformen inte får bli en pappersprodukt. Det krävs bättre arbetsvillkor, resurser, kompetensförsörjning och tydliga uppdrag för att särskilt stöd ska kunna ges i rätt tid, i rätt form och med professionell kvalitet.

6.7 Elevens stödbehov ska styra om en elev ska ges undervisning enskilt eller i en särskild undervisningsgrupp

Sveriges Lärare tillstyrker förslaget delvis, men betonar att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp eller enskild undervisning måste fattas med stor försiktighet och alltid utgå från en samlad pedagogisk och social bedömning där elevens delaktighet och långsiktiga utveckling vägs in.

Förbundet ser att det kan finnas pedagogiskt motiverade skäl att erbjuda en elev särskilt stöd utanför den vanliga undervisningsgruppen. I vissa fall kan en lugnare miljö eller ett mer individualiserat arbetssätt vara avgörande för att eleven ska lyckas. Men sådana insatser måste användas med omdöme, och inte bli en standardlösning på organisatoriska utmaningar eller andra problem i den ordinarie undervisningen.

Att ta bort kravet på särskilda skäl kan skapa större flexibilitet, men det ökar också ansvaret för att skolor inte använder åtgärden slentrianmässigt. En placering i särskild undervisningsgrupp är ofta ett stort ingrepp i en elevs skolvardag. Den kan leda till ökad marginalisering, särskilt om den blir långvarig eller genomförs utan god planering för återgång till ordinarie undervisning. Därför anser Sveriges Lärare att lagstiftningen bör kompletteras med en formulering som tydligt slår fast att beslut om särskild undervisningsgrupp eller enskild undervisning ska fattas med stor försiktighet och i nära dialog med elev, vårdnadshavare och elevhälsa.

För att sådana undervisningsformer ska hålla hög kvalitet krävs att de bemannas med legitimerade och behöriga lärare, och att det finns utrymme för pedagogisk planering och uppföljning. Det får inte vara ett organisatoriskt "sidoalternativ" som ges sämre förutsättningar än den ordinarie undervisningen.

Sveriges Lärare betonar att särskilda undervisningsgrupper kan vara ett viktigt verktyg – men bara om de används i elevens intresse, med tydliga mål och professionellt innehåll, och aldrig som ersättning för en tillgänglig och inkluderande undervisningsmiljö i klassrummet.

6.8 Anpassad studiegång får bara ges i sista hand

Sveriges Lärare tillstyrker förslaget, och ser det som en viktig markering att anpassad studiegång är en exceptionell åtgärd som endast ska användas när alla andra vägar har prövats och inte räckt till.

Anpassad studiegång är en mycket ingripande insats med långtgående konsekvenser för elevens fortsatta utbildningsvägar och framtida möjligheter. Därför är det avgörande att beslutet vilar på en noggrant genomförd pedagogisk och social bedömning, där såväl elev som vårdnadshavare är välinformerade och delaktiga.

Sveriges Lärare välkomnar att det i lagtexten förtydligas att anpassad studiegång bara får användas i sista hand. Vi betonar att skolan dessförinnan ska ha erbjudit adekvat särskilt stöd, med anpassningar, stödinsatser och alternativ pedagogisk organisering. Det är först när detta inte räcker som anpassad studiegång kan vara aktuellt – och då med ett tydligt syfte, plan för uppföljning och målsättning om att stärka elevens förutsättningar.

Vi delar också utredningens uppfattning att beslutet bör följas upp nationellt. Det finns i dag stora skillnader i hur anpassad studiegång används, vilket kan leda till bristande rättssäkerhet och ojämlika möjligheter för elever. En systematisk uppföljning kan bidra till att belysa goda exempel och motverka att åtgärden används på ett sätt som förstärker exkludering.

Samtidigt vill vi lyfta att beslut om anpassad studiegång ofta fattas i en kontext där skolans resurser redan är hårt ansträngda. Därför krävs också ett tydligt ansvar från huvudmän och stat att säkerställa att skolor har kapacitet att ge det stöd som krävs innan en sådan åtgärd övervägs. Att minska användningen av anpassad studiegång är i grunden en fråga om likvärdighet och tillgång till en fungerande stödstruktur.

9.5.1 Ekonomiska konsekvenser

För att intentionerna med reformen – att skapa ett mer träffsäkert, tidigt och rättssäkert stöd till elever – ska kunna förverkligas, krävs omfattande investeringar i både personal och organisatoriska resurser. Dessa kostnader kan inte hanteras inom ramen för dagens förutsättningar i skolväsendet.

Det är redan i dag svårt för många skolor att bemanna undervisningen med legitimerade och behöriga lärare. Reformen innebär att ett stort antal nya undervisnings- och stöduppdrag tillkommer, samtidigt som det råder akut lärarbrist inom flera ämnesområden och elevhälsans professioner är underdimensionerade. Om stödundervisning och särskilt stöd ska kunna erbjudas i den omfattning som förslagen förutsätter, krävs en långsiktig strategi för kompetensförsörjning och reell kapacitetshöjning i hela skolsystemet.

Det finns också en risk att resurser i högre grad styrs mot särskilda undervisningsformer, såsom smågruppsundervisning eller enskild undervisning, på bekostnad av utvecklingen av tillgänglig undervisning för hela elevgruppen. En sådan utveckling skulle kunna minska undervisningens likvärdighet och leda till ökad särskiljning snarare än inkludering. Sveriges Lärare menar att detta perspektiv saknas i utredningens ekonomiska avvägningar.

Vi noterar även att det saknas underlag för hur många elever som förväntas omfattas av stödundervisning och särskilt stöd, vilket gör det svårt att bedöma den faktiska belastningen på resurser och personal. Utan en sådan analys riskerar reformerna att leda till ökade förväntningar som inte kan infrias, vilket i sin tur kan urholka förtroendet för reformarbetet. Denna kritik från förbundet hänger samman med skillnaderna mellan utformningen av elevhälsoutredningens förslag (bredare och läsare) samt förslagen om förstärkningsundervisning (smalare och skarpare) (se ”övergripande synpunkter” ovan).

Sveriges Lärare anser att det statliga ansvaret för skolans finansiering behöver förstärkas. För att säkra likvärdigheten och möjligheten att genomföra reformerna krävs ett statligt finansieringsansvar som garanterar att alla huvudmän kan erbjuda den stödstruktur som lagen förutsätter. Samtidigt måste staten ta ansvar för att följa upp hur resurser används och vilka effekter reformerna får på kvalitet, arbetsmiljö och elevresultat.

Stockholm, 17 juni 2025
Sveriges Lärare

Anna Olskog
Förbundsordförande

Per Båvner
Utredare